

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Valsts prezidentes Vairas Vīķes–Freibergas uzruna Doma laukumā 1999.gada 18.novembrī

Mīļie latvieši!

Cienītie Latvijas valstssvētku viesi!

Šodien mums ir lieli un priecīgi svētki. Kā Latvijas Valsts prezidente sveicu jūs visus mūsu valstssvētku dienā un nododu jums arī Latvijas Ministru prezidenta Andra Šķēles sveicienus un laba vēlējumus, jo viņš patlaban pārstāv Latviju Stambulā, EDSO konferencē.

Šodien, savas valsts dibināšanas 81.gadadienā, mēs stāvam uz gadsimtu mijas sliedzēm. Visa mūsu neatkarīgās valsts vēsture šai vienā vien pagājušajā gadsimtā ir ierakstāma, bez tam īstenības brīvības gadi ir bijuši tikai vienas paaudzes garumā — trīsdesmit gadu.

Nacionālās valsts veidošanā mums nav tās gadsimtiem krātās pieredzes, kas ir daudzām citām Eiropas tautām. Savas demokrātiskās iekārtas nostiprināšanā mēs vēl mācāmies, mēs vēl veidojamies. Būsim lepni par to, kas jau sasniegts, būsim godīgi, izvērtējot to, kas vēl sasniedzams! Bet nekad neslēgsim negatīvismā un bezcerībā, jo, to darot, mēs noliegtu gan paši sevi, gan savu valsti. Mēs tagad esam brīvi, un brīvība ir un paliek mūsu lielākā vērtība. Nenovērtēsim brīvību par zemu! Mūsu kļūdas ir mūsu pašu, bet mūsu sekmes arī ir tikai mūsu pašu. Mēs esam kungi savā dzimtajā zemē. Mums pašiem ir jāmeklē sev likumus lemt un pār savu zemi valdīt.

Visus Latvijas pilsoņus es vēlos aicināt: būsim lojāli pret savu valsti! Izrādīsim savai valstij un tās simboliem to pašu cieņu, ko mēs kā indivīdi vēlētos saņemt no saviem līdzpilvēkiem! Tā ir mūsu zeme, tā ir mūsu valsts. Latvija — tie esam mēs paši.

Vēl ko gribētu latviešiem vēlēt — valstiskās domāšanas spējas un spēju saliedēties kopīgiem mērķiem. Valsts intereses stāv visām atsevišķām interesēm pāri. Lai valsts plauktu un attīstītos, ir nepieciešams pieņemt tādus lēmumus, kas nāk visai valstij par labu, ne tikai kādam indivīdam, ciemam, klubam, partijai vai finanšu interešu grupai.

Valstiskā domāšana nemaz neprasa tik lielus un pārcilvēcīgus upurus. Tā prasa tikai spēju padomāt tālāk par rītdienu un spēju palūkoties tālāk par savas mājas sētu. Bet šīs divas lietas tā tomēr pieprasa. Nevar cilvēks teikt — aiz manis lai nāk grēku plūdi! Nevar aizvērt durvis un domāt — kas man par daļu, kas tur visapkārt notiek, lai gādā par to citi! Ja visi tā domās, tad neatliks vairs nevienu, kas gādās par kopību. Ja katrs domās tikai par sevi, tad nebūs ne valsts, ne civilizācijas.

Mūsu zeme ir neparasta ar savu lielo nepilsoņu skaitu. Tamdēļ ikkatru vienu, kas ilgstoši dzīvo Latvijā, es aicinu izvēlēties — vai es šai zemei piederu vai esmu šeit tikai kā viesis? Lai Latvija pilnam attīstītos kā valsts ar nākotni un ar perspektīvām, tai vajag pilsoņus, kas ir gatavi par to rūpēties un gādāt. Latvija nav stacijas uzgaidāmā telpa. Latvija nav tikai koridors, kuram cauri staigāt. Latvija ir zeme ar senu kultūru, ar senu valodu, tā ir zeme ar savdabīgām un bagātām tradīcijām. Latvija ir gatava uzņemt visus, kas spēj šīs tradīcijas cienīt un tajās iekļauties. Latvija negrib atstumt nevienu, kas būtu gatavs tai kalpot. Visus, kas ir gatavi stāvēt zem sarkanbaltsarkanā karoga, visus, kas ir gatavi šo karogu nest pasaulē, visus tos Latvija ir gatava uzņemt kā savus dēlus un meitas.

Katram, kas jūt labu gribu pret Latviju kā neatkarīgu valsti, es varu godīgi pateikt — izšķiries, izvēlies Latviju un nāc mūsu pilsoņu pulkā! Iemācies latviešu valodu, un tu būsi tāds pats pilsonis kā citi. Tu baudīsi tās pašas tiesības, tās pašas privilēģijas un tos pašus pienākumus. Neviena tev neatņems tavu dzimto valodu, neviena tev neatņems tavu dvēseli un tavas tradīcijas. Dzīvosim brālīgi cits citam blakus, cienīsim cits citu savā citādībā! Bagātināsim cits citu savā daudzveidībā!

Mūsu valsts lielākā bagātība ir mūsu tauta, bet, lai pilnībā attīstītos tās spējas un radošie spēki, tautai ir nepieciešama ticība sev pašai. Ticība sev, savai taisnībai, savai nākotnei vadīja Latvijas dēlus mūsu neatkarības cīņās. Tautas sapnis — brīvā Latvija — nu ir piepildījies. Tagad mums jāiet tālāk ar pilnu pārliecību par to, ko mēs gribam un varam. "Mēs esam maza cilts, mēs būsim lieli tik, cik mūsu griba."

Mēs esam iznākuši uz pasaules skatuves, un pasaules procesos piedalāmies kā līdzvērtīgi. Mēs esam iesaistīti brīvā dialogā ar citiem. Mēs klausāmies, bet mūs arī uzklausa. Arī mums ir ko sacīt un rādīt. Mūsu mūziķi, mākslinieki, zinātnieki un sportisti ir plūkuši uzvaras un slavas laurus savai zemei. Mēs spējam iegūt pirmās vietas konkursos, sacensībās un olimpiādēs. Mums izcilība nav sveša.

Nešausmināsimies paši par saviem trūkumiem, nebērsim sev vienmēr pelnus uz galvām. Paraudzīsimies katrs: ko es varētu darīt, lai vismaz vienu mazu lietiņu kaut mazliet vien uzlabotu. Neizplūdisim negatīvos vispārinājumos, nenosmaksim aizdomu mākoņos, nenoslīksim savstarpējos personīgos uzbrukumos un aizvainojumos. Raudzīsim konkrēti izprast — tieši kas, kā, kad un kur būtu jādara, lai lietas savestu labākā kārtībā. Un nerādīsim ar pirkstu uz visu tautu un valsti katru reizi, kad kāds atsevišķs indivīds kaut ko būs izdarījis nepareizi. Mūsu zemes nākotne būs tikai tik liela, cik lieli būs mūsu sapņi. Nebaidīsimies sapņot par to, kādu mēs vēlētos savu Latviju redzēt. Es nākotnes Latviju redzu kā skaistu, sakoptu, attīstītu un bagātu valsti. Es redzu to taisnīgu, demokrātisku un atvērtu. Es redzu Latvijas tautu kā veselu, līdzsvarotu, dzīvespriecīgu un gudru. Katrs pats ir savas laimes kalējs. Arī tautas var tādas būt.

Mēs esam daudz piedzīvojuši un pārdzīvojuši, un tieši šī pieredze ir mūsu lielākā bagātība. Priecāsimies par to, ko esam sasnieguši gan pagātnē, gan mūsu dienās! Priecāsimies par visu to, ko jebkurš latvietis ir paveicis, jo tas viss iet mums visiem piederošā kopējo sasniegumu pūrā! Būsim lepni uz savu valsti, uz savu zemi, uz savu tautu! Stāvēsim sardzē par tās godu un slavu, jo mums tā ir uzticēta!

Es ticu nākotnes Latvijai. Es ticu Latvijas tautai. Es ticu tieši Tev, kas tieši šo brīdi klausies un saklausī manu balsi. Tieši Tu esi vajadzīgs Latvijai. Tieši uz Tevi Latvija gaida.